

ประวัติความเป็นมาของอำเภอบ่อเกลือ

อำเภอบ่อเกลือ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดน่าน เดิมเรียกว่า "เมืองบ่อ" คงจะหมายถึงบ่อน้ำเกลือสินเธาว์ที่มีอยู่ในพื้นที่จำนวนถึง ๙ บ่อ คือ บ่อที่ ๑-๒ ชื่อ บ่อหลวง ๑ และ บ่อหลวง ๒ อยู่ที่ บ้านบ่อหลวง หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อเกลือใต้ บ่อที่ ๓ ชื่อ บ่อเวน อยู่ที่บ้านนาकिन หมู่ที่ ๕ ตำบลบ่อเกลือเหนือ บ่อที่ ๔ ชื่อ บ่อตอง อยู่ที่บ้านบ่อหยวก หมู่ที่ ๓ ตำบลบ่อเกลือเหนือ บ่อที่ ๕ ชื่อ บ่อน่าน อยู่บริเวณหุบเขาต้นกำเนิดแม่น้ำน่านบ้านนาकिन หมู่ที่ ๕ ตำบลบ่อเกลือเหนือ บ่อที่ ๖ ชื่อ บ่อแคะ อยู่ที่บ้านบ่อหยวกใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ่อเกลือเหนือ ปัจจุบันไม่มีบ่อเกลือนี้แล้ว เนื่องจากชาวบ้านได้ขุดทำเป็นที่นาและที่เลี้ยงสัตว์ของชาวบ้านไปแล้ว บ่อที่ ๗ ชื่อ บ่อเกร็ด อยู่ที่บ้านส้วาเหนือ หมู่ที่ ๓ ตำบลดงพญา ปัจจุบันใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ของชาวบ้าน บ่อที่ ๘ ชื่อ บ่อเกลือโบราณ อยู่ที่บ้านห่างทางหลวง หมู่ที่ ๒ ตำบลภูฟ้า และบ่อที่ ๙ ชื่อ บ่อจ้าว อยู่ที่บ้านเปียงก่อ ปัจจุบันอยู่ในตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ตามพงศาวดารเมืองน่าน ซึ่งพระเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดช ได้แต่งรวบรวมขึ้นไว้ มีข้อความกล่าวถึงแหล่งผลิตเกลือที่สำคัญ ที่เป็นสาเหตุให้พระเจ้าติโลกราช แห่งเมืองเชียงใหม่ยกทัพมายึดเมืองน่าน เมื่อปี พ.ศ.๑๙๙๓ เดิมที เขตอำเภอบ่อเกลือเป็นป่าดงพงไพร ไม่มีผู้คนอาศัยอยู่ มีหนองน้ำ ซึ่งพวกสัตว์ต่างๆ ชอบมา กินน้ำในหนองน้ำแห่งนี้เป็นประจำ และยังมีนายพราน ผู้หนึ่งมาล่าสัตว์ และเห็นพวกเหล่าสัตว์ทั้งหลายมักจะมากินน้ำที่นี้เป็นประจำ เมื่อลองชิมดูจึงรู้ว่ามีรสเค็ม ชาวได้ล่องเรือไปถึงเจ้าหลวงภูคา และเจ้าหลวงบ่อ จึงได้ลงมาดูบ่อน้ำเกลือ และต่างก็ต้องการครอบครองจึงคิดหาวิธีการโดยทั้งสองพระองค์ ขึ้นไปอยู่บนยอดดอยภูจัน เพื่อแข่งขันกีฬา ฟุ้งสะเน้า (หอก) แสดงถึงการครอบครองบ่อน้ำเกลือ เจ้าหลวงภูคาฟุ้งหอกไปทางตะวันตก ของน้ำมาตรงที่ตั้งหนองปัจจุบัน เจ้าหลวงบ่อฟุ้งหอกไปตกทางทิศตะวันออกเฉียง ของลำน้ำมาตรงที่ตั้งหอเจ้าพ่อบ่อหลวงในปัจจุบัน ผู้คนที่พากันมาดูการแข่งขันฟุ้งหอก ได้นำเอา ก้อนหินมาก่อไว้เป็นที่สังเกต แล้วตั้งโรงหอทำพิธี ระลึกตอบแทนเจ้าหลวงทั้งสององค์คิดกันว่าจะนำคนที่ไหนมาอยู่ เมื่อปรึกษากันแล้วเจ้าหลวงภูคา จึงไปทูลขอประชาชนที่อยู่เมืองเชียงแสน จากเจ้าเมืองเชียงราย มาหักล้าง ถางพง ทำเกลืออยู่ที่นี้ ซึ่งเป็นบรรพบุรุษ ของชาวบ่อหลวงปัจจุบันนั่นเอง ดังนั้นชุมชนบริเวณนี้ จึงได้เกิดขึ้น และดำรงอยู่มาจนถึงปัจจุบันนี้ (ผู้เฒ่าผู้แก่เล่าว่า เดิมทีบรรพบุรุษนั้น อยู่ที่เมืองโกเลียประเทศจีนหนีภัยมาทาง แม่น้ำเหลืองเข้าสู่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่อนุญาตให้อาศัยอยู่ได้ จึงได้พากันข้ามแม่น้ำโขงมาอาศัยอยู่ที่เมืองเชียงแสน) เดิมทีอำเภอบ่อเกลือ อยู่ในเขตการปกครอง ของอำเภอบัว โดยแยกเป็น ๒ ตำบล คือ ตำบลบ่อเกลือเหนือ และตำบลบ่อเกลือใต้ ซึ่งในระยะหลังจากราชากรจากพื้นราบมาทำการค้าขายและตั้งรกรากอยู่เป็นจำนวนมาก ทางราชการได้เห็นความสำคัญของการพัฒนา และขยายบริการสู่ประชาชนในพื้นที่ห่างไกล จึงได้มีประกาศ กระทรวงมหาดไทยแบ่งเขตการปกครองท้องที่อำเภอบัว จังหวัดน่าน โดยเป็นตำบลบ่อเกลือเหนือ และตำบลบ่อเกลือใต้ ยกฐานะเป็น กิ่งอำเภอบ่อเกลือ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ และได้รับการยกฐานะเป็น อำเภอบ่อเกลือ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๘

คำขวัญอำเภอบ่อเกลือ : ต้นกำเนิดแม่น้ำน่าน เเด่นตระการด้วยขุนเขา
เกลือสินเธาว์ลือชื่อ งานฝีมือเครื่องจักสาน

พิกัดภูมิศาสตร์: ๑๙°๘'๕๖"N ๑๐๑°๙'๒๗"E

พื้นที่ทั้งหมด: ๘๔๘.๓๔๑ ตร.กม. (๓๒๗.๕๔๖ ตร.ไมล์)

ประชากรทั้งหมด: ๑๕,๓๕๒ คน

ความหนาแน่น: ๑๗.๑๘ คน/ตร.กม. (๔๖.๑ คน/ตร.ไมล์)

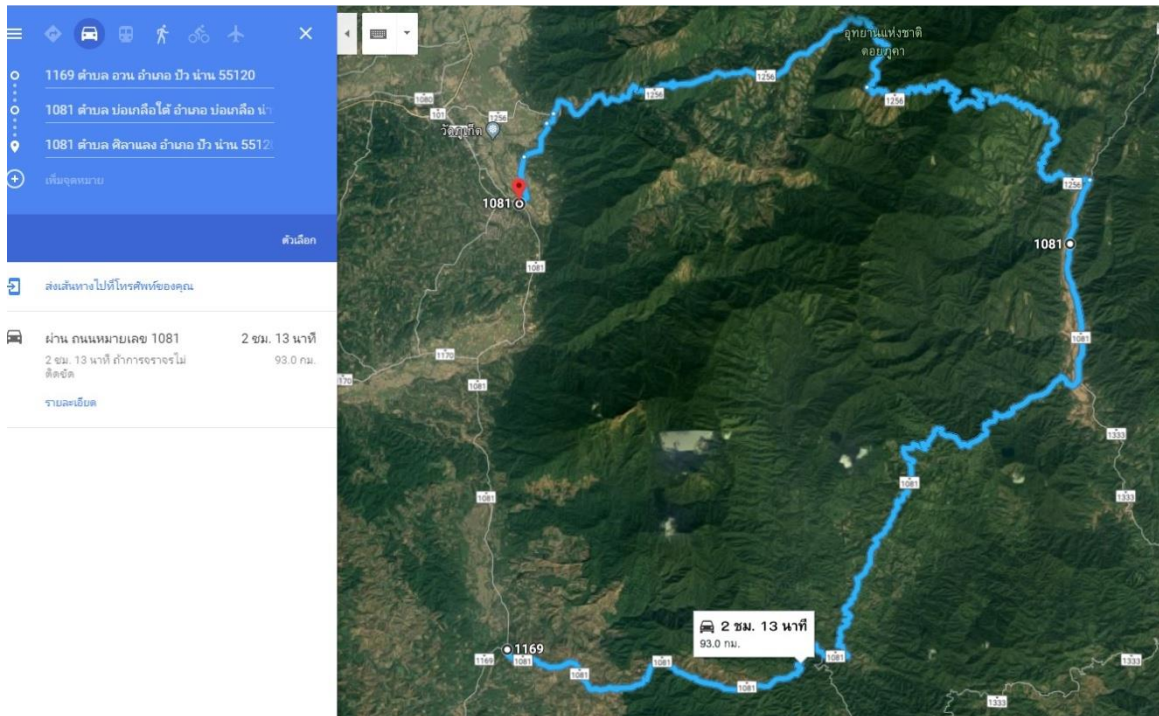
พื้นที่รับผิดชอบ

อำเภอป่าเถื่อนตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดน่าน ประมาณพิกัดเส้นรุ้งที่ ๑๙ องศา ๘ ลิปดา ๕๖ ฟลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๑ องศา ๙ ลิปดา ๒๗ ฟลิปดาตะวันออก มีเนื้อที่ปกครอง ประมาณ ๕๒๓,๗๘๑.๒๕ ไร่ หรือประมาณ ๘๔๘.๓๔๑ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นเนื้อที่ร้อยละ ๗.๔๐ ของเนื้อที่ จังหวัดน่านทั้งหมด มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

๑. ทิศเหนือติดกับอำเภอเฉลิมพระเกียรติ (สภ.เฉลิมพระเกียรติ)
๒. ทิศใต้ติดกับอำเภอแม่จริม และอำเภอสันติสุข (สภ.แม่จริม และ สภ.สันติสุข)
๓. ทิศตะวันออกติดกับเมืองไชยสถาน แขวงไชยบุรี (สปป.ลาว)
๔. ทิศตะวันตกติดกับอำเภอปัว (สภ.ปัว,สภ.อวน)

เส้นทางคมนาคม

๑. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘๑ (สาย อ.ปัว - อ.เฉลิมพระเกียรติ)
๒. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๕๖ (สาย อ.บ่อเกลือ - อ.ปัว)
๓. ทางหลวงจังหวัด หมายเลข ๑๓๓๓ (สาย อ.บ่อเกลือ - อ.สันติสุข)

สภาพภูมิศาสตร์

- ❖ พื้นที่อำเภอบ่อเกลือส่วนใหญ่ เป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๔๐ บริเวณที่ตั้งที่ว่าการอำเภอบ่อเกลือสูงประมาณ ๗๓๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล ปานกลาง จุดสูงสุด ๑,๖๔๘.๐๖๖ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีพื้นที่ราบลุ่มตามลำน้ำและหุบเขาแคบๆ เพียงร้อยละ ๑.๕ ของพื้นที่ทั้งหมด
- ❖ ทิวเขาที่สำคัญได้แก่ ทิวเขาภูคา ภูแว ภูฟ้า ภูฝิ่นน้ำ ลำน้ำที่สำคัญได้แก่ ลำน้ำมาง ลำน้ำว้า และลำน้ำน่าน มีสภาพป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์บริเวณดอยภูคาและบริเวณพรมแดนไทย-ลาว ซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้นานาชนิด และยังเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำน่านอีกด้วย
- ❖ สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปจะเย็นสบายตลอดทั้งปี เนื่องจากมีลมภูเขาและลมหุบเขา แต่เมื่อถึงฤดูหนาวอากาศจะหนาวจัดมากโดยเฉพาะเวลากลางคืนในบางปี อุณหภูมิหนาวเย็นตลอดปีโดยเฉพาะกลางคืนจะลดลงถึง ๐ องศาเซลเซียส พอสิ้นหนาวผ่านเดือนเมษายนเพียงเดือนเดียวก็ย่างเข้าสู่ฤดูฝน ฝนจะตกชุกไปถึงเดือนพฤศจิกายน ปริมาณ ฝนโดยเฉลี่ย ๑,๓๐๐ มิลลิเมตรต่อปี เป็นอิทธิพลจากลมมรสุมในอ่าวตังเกี๋ย ซึ่งพัดผ่านประเทศเวียดนามและประเทศลาว อำเภอบ่อเกลือจึงเป็นเมืองในหุบเขาสองฤดู

หมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบ

อำเภอบ่อเกลือ แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น ๔ ตำบล ๓๙ หมู่บ้าน จำนวนประชากร ชาย ๗,๘๔๒ คน หญิง ๗,๕๑๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑๕,๓๕๒ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธ.ค. ๖๖)

๑. ตำบลบ่อเกลือเหนือ จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน ประชากร ชาย ๑,๖๒๓ คน หญิง ๑,๖๐๙ คน รวม ๓,๒๓๒ คน ได้แก่

หมู่ ๑ บ้านเวร	หมู่ ๒ บ้านสะไล	หมู่ ๓ บ้านบ่อหยวก
หมู่ ๔ บ้านน้ำจุน	หมู่ ๕ บ้านนาถิ่น	หมู่ ๖ บ้านน้ำว่า
หมู่ ๗ บ้านห้วยขาบใหม่	หมู่ ๘ บ้านห้วยป้อ	หมู่ ๙ บ้านบ่อหยวกใต้
หมู่ ๑๐ บ้านสะละ	หมู่ ๑๑ บ้านห้วยขวาง	

๒. ตำบลบ่อเกลือใต้ จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน ประชากร ชาย ๒,๗๐๒ คน หญิง ๒,๕๐๙ คน รวม ๕,๒๑๑ คน ได้แก่

หมู่ ๑ บ้านบ่อหลวง	หมู่ ๒ บ้านผาคับ	หมู่ ๓ บ้านนาขาม
หมู่ ๔ บ้านผักเสือก	หมู่ ๕ บ้านนาขวาง	หมู่ ๖ บ้านนาคอก
หมู่ ๗ บ้านนาเปรี๊ยะ	หมู่ ๘ บ้านดงผาปูน	หมู่ ๙ บ้านน้ำหมาว
หมู่ ๑๐ บ้านยอดดอยวัฒนา	หมู่ ๑๑ บ้านก้อกว้าง	หมู่ ๑๒ บ้านหนองน่าน
หมู่ ๑๓ บ้านน้ำแพะ	หมู่ ๑๔ บ้านนาบง	หมู่ ๑๕ บ้านห้วยโป่ง

๓. ตำบลภูฟ้า จำนวน ๖ หมู่บ้าน ประชากร ชาย ๑,๗๓๕ คน หญิง ๑,๕๙๑ คน รวม ๓,๓๒๖ คน ได้แก่

หมู่ ๑ บ้านนาคอก	หมู่ ๒ บ้านห่างทางหลวง	หมู่ ๓ บ้านผาสุข
หมู่ ๔ บ้านสบมาง	หมู่ ๕ บ้านห้วยล้อม	หมู่ ๖ บ้านห้วยลอย

๔. ตำบลดงพญา จำนวน ๗ หมู่บ้าน ประชากร ชาย ๑,๗๘๒ คน หญิง ๑,๘๐๑ คน รวม ๓,๕๘๓ คน ได้แก่

หมู่ ๑ บ้านสะป็น	หมู่ ๒ บ้านห้วยโตน	หมู่ ๓ บ้านสัวาเหนือ
หมู่ ๔ บ้านน้ำแคะ	หมู่ ๕ บ้านขุนน้ำจอน	หมู่ ๖ บ้านห้วยหมี่
หมู่ ๗ บ้านสัวาใต้		

ประวัติความเป็นมา สถานีตำรวจรอปอเกลือ จังหวัดน่าน

โรงพักรอปอเกลือ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.๒๔๔๒ (เป็นโรงพักในสังกัด กองเมืองที่ ๖ (ปัว) ระหว่างปี พ.ศ.๒๔๔๒ - ๒๔๕๘ ต่อมา เมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๘ มีการก่อตั้ง กรมตำรวจ กองเมืองที่ ๖ (ปัว) ได้เปลี่ยนชื่อเป็น สถานีตำรวจอำเภอปัว ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๕๘ เป็นต้นมา)

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๑ สถานีตำรวจตำบลรอปอเกลือ ได้ยกฐานะเป็นสถานีตำรวจกิ่งอำเภอปอเกลือ และเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๘ ได้ยกฐานะเป็นสถานีตำรวจอำเภอปอเกลือ และเปลี่ยนชื่อเป็น “สถานีตำรวจรอปอเกลือ” ในปัจจุบัน

สถานีตำรวจรอปอเกลือ ตั้งอยู่เลขที่ ๗๑ หมู่ที่ ๑ บ้านบ่อหลวง ต.บ่อเกลือใต้ อ.บ่อเกลือ จ.น่าน อาคารสถานีตำรวจปัจจุบันสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๑ มีเนื้อที่ จำนวน ๒๙ ไร่ กับ ๕๕ ตารางวา อาคารที่ทำการ เป็นตึก ๒ ชั้น ๑ หลัง และมีบ้านพักหัวหน้าสถานีเป็นเรือนไม้ ๒ ชั้น จำนวน ๑ หลัง บ้านพักข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน ๒ หลัง และมีเรือนแถวข้าราชการตำรวจชั้นประทวน เป็นเรือนแถว ๑๐ คูหา จำนวน ๑ หลัง และกำลังก่อสร้าง จำนวน ๑ หลัง หัวหน้าสถานีตำรวจปัจจุบัน คือ พ.ต.อ.จักรียุทธ โชติวชิระพงศ์ ตำแหน่ง ผู้กำกับการ สถานีตำรวจรอปอเกลือ

พ.ต.อ.จักรียุทธ โชติวชิระพงศ์
ผกก.สภ.บ่อเกลือ จ.น่าน